

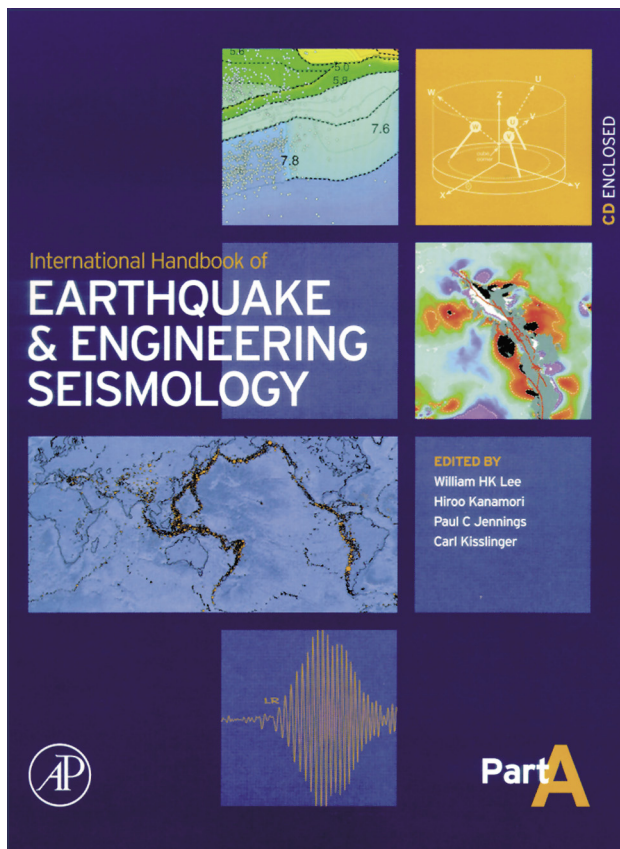
INTERNATIONAL HANDBOOK OF EARTHQUAKE & ENGINEERING SEISMOLOGY

Andrej Gosar*

Mednarodna zveza za seizmologijo in fiziko notranosti Zemlje (IASPEI) si je ob stoletnici obstoja (2001), o kateri poročamo v posebnem članku, zastavila nalogo izdati celovit pregled razvoja seizmologije in drugih znanosti, povezanih s potresi v zadnjih sto letih. Že naslov Mednarodni priročnik potresne in inženirske seizmologije pove, da so bile ambicije urednikov (Lee, Kanamori, Jennings, Kisslinger) in založnika Academic Press ter IASPEI zelo velike. Tako je nastalo delo v dveh knjigah, ki obsegata 2200 strani, dodani pa so še trije CD-ji. Knjigi sta razdeljeni na 11 delov: zgodovina seizmologije, teoretična seizmologija, opazovanje potresov, geologija in mehanika potresov, seizmičnost Zemlje, struktura Zemlje, seizmologija močnih potresov, potresno inženirstvo, napovedovanje potresov in potresna nevarnost, stoletna nacionalna poročila in seizmološki podatki. Sicer je snov razdeljena v kar 90 poglavij in 4 dodatke, ki jih je napisalo več kot 250 avtorjev iz petdesetih držav, vodilnih strokovnjakov na svojih področjih. Na CD-jih so nekatera poglavja razširjena, dodan je slikovni material, digitalna knjižnica pomembnih tiskanih del, ki niso več dostopna, svetovni pregled seizmoloških mrež, zbirka seizmoloških programov, svetovni katalog potresov v dvajsetem stoletju, zbirka starih seizmoloških biltenov in še veliko drugega.

Mednarodni priročnik potresne in inženirske seizmologije bo še vrsto let temeljno delo, ki ga bodo uporabljali strokovnjaki, raziskovalci in študenti s področja seizmologije, potresnega inženirstva, geologije in geofizike ter številni drugi, ki se pri svojem delu srečujejo s potresi, potresno nevarnostjo ali posledicami tega nepredvidljivega naravnega pojava. Avtorjem je uspelo podati dokaj zgoščen pregled trenutnega védenja o potresih, relevantnih teorijah in metodah raziskav. Zelo zanimiv je zgodovinski pregled razvoja seizmologije, ki ga dopolnjujejo nacionalna "stoletna" poročila iz več kot 40 držav, tudi iz Slovenije. Poleg strokovnjakov bodo v priročniku našli številne zanimive podatke tudi drugi, saj je v njem na primer seznam potresov v obdobju 1500–2000, ki so zahtevali smrtne žrtve, podrobnejši pregled potresov v 20. stoletju, poglavja o zgradbi notranosti Zemlje, o ocenjevanju potresne nevarnosti, o seizmološkem opazovanju poskusnih jedrskih eksplozij in pregled stanja glede napovedovanja potresov.

Razveseljivo je, da je med avtorji priročnika tudi slovenska avtorica Ina Cecić z Urada za seizmologijo Agencije RS

Slika 1. Naslovnica Mednarodnega priročnika potresne in inženirske seizmologije

Figure 1. Cover page of the International Handbook of Earthquake and Engineering Seismology

za okolje, ki je z R. Mussonom napisala poglavje o makroseizmiki. Sam pa sem kot predstavnik Slovenije v IASPEI prispeval stoletno nacionalno poročilo o razvoju seizmologije v Sloveniji, katere začetek sega v konec 19. stoletja. To je predvsem zasluga Albina Belarja, ki je že leta 1897 postavil v Ljubljani prvo potresno opazovalnico. Belarjeva biografija in bibliografija sta zato v knjigi upravičeno predstavljeni skupaj z drugimi pomembnejšimi seizmologi preteklega stoletja. Potresno opazovalnico v Ljubljani najdemo v priročniku tudi na svetovnem seznamu 245 zgodnejših potresnih opazovalnic (do leta 1920) z ohranjenimi seizmološkimi bilteni in publikacijami za obdobje 1897–1914 z navedbo del Seidla in Belarja.

Mednarodni priročnik potresne in inženirske seizmologije je delo, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici, ki pokriva področja ved o Zemlji ali potresno inženirstvo. Kdor pa se s temi področji ukvarja bolj poglobljeno, je že tako ugotovil, da brez svojega izvoda ne more več shajati.

* doc. dr., Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo, Dunajska 47, Ljubljana, Andrej.Gosar@gov.si